

Hogyan eredményezheti a sértettel való megegyezés a büntetés elkerülését?

Magyarországon bűncselekmény elkövetése esetén lehetőség van arra, hogy az elkövető a sértettel megegyezzen, ezáltal elkerülve a büntetés kiszabását, ez a tevékeny megbánás. Ezekben az esetekben az elkövető a törvény alapján nem büntethető, így a bíróság az eljárást megszünteti.

Milyen bűncselekmények esetében alkalmazható?

A tevékeny megbánást az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni, illetve a szellemi tulajdonjog elleni vétségek vagy háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntettek esetén lehet alkalmazni.

Mik a feltételei?

Az alkalmazásához szükség van arra, hogy a meghatározott bűncselekmény elkövetését az elkövető a vádemelésig elismerje. Ennek a megbánásnak feltétele, hogy önkétes legyen.

A terheltnek a sértett által elfogadott módon és mértékben a bűncselekménnyel okozott sérelmet jóvá kellett tennie a közvetítői eljárás keretében, vagy azt megelőzően, de a közvetítői eljárás keretében született megállapodásban jóváhagyva. A jóvátétel módja nincs meghatározva, az a sértett és az elkövető megállapodásának a része.

Mikor nem alkalmazható?

Nem lehet alkalmazni abban az esetben, ha az elkövető

- többszörös vagy különös visszaeső
- a bűncselekményt bünszervezetben követte el
- bűncselekménye halált okozott
- a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt vagy a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltetés után, a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, illetve próbára bocsátás vagy feltételes ügyészi felfüggesztés tartama alatt követte el, vagy
- korábban szándékos bűncselekménye miatt közvetítői eljárásban vett részt, és ennek eredményeként vele szemben tevékeny megbánást alkalmaztak, feltéve, hogy a további jogorvoslattal nem támadható határozat keltétől az újabb szándékos bűncselekmény elkövetéséig két év még nem telt el.

Ha az általam elkövetett bűncselekmény a háromévi szabadságvesztést meghaladja semmilyen lehetőség nincs az alkalmazására?

A tevékeny megbánásnak két fajtája van. Az egyik – az előbb kifejtett – büntethetőséget megszüntető ok. A másik a büntetés korlátlan enyhítését teszi lehetővé. Ez annyiban különbözik a fentebb leírt szabályozástól, hogy erre ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntettek esetén van lehetőség.

Dr Halmos Bálint

Ujfalusi Zsanett